

DEN NORSKE
LEGEFORENING**Sentralstyret 2015–17**

President Marit Hermansen

Visepresident Jon Helle

G. Cecilie Alfsen

Ole Johan Bakke

Christian Grimsgaard

Anja Fog Heen

Christer Mjåset

Kjartan Olafsson

Kari Sollien

Sekretariatsledelsen

Generalsekretær Geir Riise

Samfunnspolitisk avdeling,
avdelingsdirektør Jorunn FryjordetJus og arbeidsliv, avdelingsdirektør
Lars DuvalandMedisinsk fagavdeling, avdelings-
direktør Bjarne Riis StrømØkonomi- og administrasjons-
avdelingen, avdelingsdirektør
Erling Bakken**Postadresse**Den norske legeforening,
Postboks 1152 Sentrum,
0107 Oslo**Besøksadresse**Legenes hus, Akersgt. 2,
inngang fra Christiania torv, Oslo

Telefon: 23 10 90 00

Faks: 23 10 90 10

Oversikt over sentralstyrets
epostadresser, se
legeforeningen.no/sentralstyret
Ansattes epostadresser finnes på
legeforeningen.no/kontakt

For mye, for lite eller passe?

I en nylig lansert rapport setter Legeforeningen søkelyset på variasjon, over- og underforbruk i helsetjenesten.

Medisinske beslutninger og forvaltning av ulike lover og regler er noe av det som påvirker hvilke diagnostiske tiltak og behandlinger som iverksettes.

Rapporten *For mye for lite eller akkurat passe?* – om variasjon, over- og underforbruk i helsetjenesten, er del av foreningens arbeid mot uønsket variasjon.

– Legeforeningen organiserer nesten alle norske leger og står derfor i en unik posisjon til å kunne påvirke arbeidet slik at pasientene i størst mulig grad får et riktig tilpasset tilbud, sier president i Legeforeningen Marit Hermansen.

Riktig behandling

Syke som oppsøker helsetjenesten skal få riktig behandling basert på diagnosen, men ulike pasientgrupper kan ha ulikt sykdomsbilde og vil derfor få ulik behandling. Derfor varierer bruken av helsetjenester. Helsevesenet er preget av en slik variasjon. Den er ønsket, og et tegn på at vi har en helsetjeneste av høy kvalitet.

– Problemet med variasjon oppstår når den ikke kan forklares på grunnlag av pasientens ønsker eller sykdom i befolkningen, sier Marit Hermansen.

Overforbruk oppstår når pasienter får helsetjenester de ikke ville valgt dersom de hadde fått riktig informasjon og god veiledning, eller hvis de får helsetjenester som de ikke har nytte av. Underforbruk finner sted når en pasient har en tilstand hvor indikasjonene er klare og behandlingen har dokumentert effekt, og hvor pasienten ikke får nødvendig helsehjelp. Et annet problem med uønsket variasjon handler om feil ressursbruk, et tredje at det er en trussel mot legers faglige integritet.

– Dessverre har vi i Norge lite dokumentasjon om sammenhengen mellom variasjon, behandlingsresultat og pasienttilfredshet i helsetjenesten, sier Hermansen.

Legenes ansvar

De siste årene har flere fagmedisinske foreninger arbeidet aktivt med variasjon og over- og underforbruk. Norsk ortopedisk forening og Norsk barnelegeforening har blant annet tatt initiativ til å kartlegge varia-

SØKELYS PÅ VARIASJON: Faksimile av rapporten

sjonen i eget fag, og Norsk forening for allmennmedisin har en egen gruppe som arbeider med overdiagnostikk.

Å sette søkelyset på variasjon og å bruke denne informasjonen til å styrke kvaliteten på helsetjenestene er i tråd med Legeforeningens målsetting om å arbeide for «... høy faglig og yrkesetisk standard blant foreningen». Legeforeningen vil være en aktiv aktør i arbeidet med variasjon og over- og underforbruk i helsetjenesten fremover.

Målet er at rapporten skal drive frem en debatt om konkrete dilemmaer som både leger og pasienter daglig står overfor. Den er utarbeidet av Medisinsk fagavdeling og en arbeidsgruppe med representanter fra flere fagmedisinske foreninger.

Les rapporten her:
[legeforeningen.no/Emner/Andre-emner/
Publikasjoner/Rapporter/For-mye-for-lite-
eller-akkurat-passe/](http://legeforeningen.no/Emner/Andre-emner/Publikasjoner/Rapporter/For-mye-for-lite-eller-akkurat-passe/)

Lise B. Johannessen
lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling